

Lemmit Kaplinski
linnavolikogu liige

Teie 27.06.2019
Meie 12.09.2019 nr 1-5/09648

Vastus arupärimisele Emajõe kallasraja läbitavuse kohta

Alljärgnevalt anname vastuse Teie arupärimisele Emajõe kallasraja läbitavuse kohta.

1. Kuidas on Tartu linn teostanud või kavatseb teostada järelevalvet KeÜS ette nähtud kallasrajaga seotud nõuete osas?

Keskkonnaseadustiku üldosa seaduse (KeÜS) kohaselt teostavad riiklikku järelevalvet sama seaduse § 38 (kallasrada) ja § 39 (kallasraja sulgemine ja sellest möödapääsu võimaldamine) ning nende alusel sätestatud nõuete täitmise üle Keskkonnainspeksioon ja mõningate erisustega kohaliku omavalitsuse üksus. Kuna Emajõgi ei kuulu kohalikule omavalitsusele, vaid on riigile kuuluv laevatatav avalik veekogu, siis eeldatavalt peaks Emajõe kallasrajale juurdepääsu võimaldamise ja ka kallasraja kasutamise nõuete täitmise üle riikliku järelevalve teostamine olema üks Keskkonnainspeksiooni ülesannetest. Seetõttu riikliku järelevalve menetlust kallasrajaga seotud nõuete täitmise üle linnavalitsus seni läbi viinud ei ole. Oleme aga hiljuti määranud ametiisiku, kellel on õigus tulevikus vajadusel teostada riiklikku järelevalvet keskkonnaseadustiku üldosa seaduses kohaliku omavalitsuse üksusele antud pädevuse ulatuses.

Oluline on märkida, et linnavalitsus on arvestanud KeÜS kallasraja kohta kehtestatud nõuetega oma igapäevatöös (detailplaneeringute koostamisel jms).

2. Mida kavatseb Tartu linn võtta ette kohtades, kus kallasrajal liikumine on täna takistatud?

Valdav osa Tartu linna territooriumil asuvast Emajõe kallasrajast asub endise Tähtvere valla territooriumil. Hetkeseisuga ei oma linnavalitsus veel kogu vajalikku olulist infot kallasraja seisukorra, liikumist takistavate rajatiste jms kohta. Seetõttu on kavas kallasraja olemasolev olukord kaardistada, sh koguda teavet varasemalt rajatud kraavide, kanalite ja muude liikumist takistavate rajatiste kohta. Info on vajalik kindlasti rajamise õigusliku aluse (Tähtvere valla luba, sh kehtestatud detailplaneering, Põllumajandusameti luba jms) ja selle olemasolul rajamise ning hilisema kasutamise tingimuste kohta, samuti Keskkonnainspeksiooni poolt läbiviidud riikliku järelevalve või väärteomenetluste kohta.

Sõltuvalt kogutud infost otsustatakse, kas kalda mõne omaniku osas on põhjust alustada järelevalvemenetlust või on eesmärgipärasem hoopis KeÜS-s sätestatud nõuete täiendav tutvustamine omanikele.

Samas juhib linnavalitsus tähelepanu asjaolule, et kalda omanikul ei ole küll õigust keelata ega takistada kallasrajale tulekut ei naaberkinnisasjalt ega veekogult, kuid tal ei ole ka kohustust aktiivselt tegutseda looduslike olude (nt tormimurru, tiheda võsa või ojade) tõttu takistatud kallasraja läbitavuse tagamiseks. Seega, kui kallasrajal liikumine on takistatud looduslike olude tõttu, et ole linnavalitsusel õigust omanikelt nõuda nende takistuste likvideerimist.

3. Võttes arvesse, et kallasraja kasutamine tekitab maaomanikele ebamugavust, siis mida kavatseb linn võtta ette selleks, et tagada heakord ja maandada maaomanike heakorraga seotud muresid?

Kallasraja kasutajatel on kohustus järgida KeÜS §-st 32 (võõral maatükil viibimine) ja püsivama peatumise korral ka KeÜS §-st 35 (lühiajaline telkimine ja muu püsivam peatumine võõral maatükil) tulenevaid nõudeid, sealhulgas peab kallasraja kasutaja arvestama kalda omaniku huve, eelkõige vältima omandi kahjustamist ja kodurahu häirimist ning püüdma tekitada minimaalselt keskkonnahäiringuid.

Paraku ei täida osad kallasraja kasutajad neid nõudeid ja tekitavad oma käitumisega kalda omanikele probleeme (näiteks kaldale prügi jätmine).

Linnavalitsus on püüdnud aidata omanikel neid probleeme lahendada. Vorbuse küla Tõnise kinnistu kallasraja, kuhu viib üle sama kinnistu juurdepääsutee ning mis on kallasraja kasutajate poolt Emajõe juurdepääsuks aktiivses kasutuses, on linn lülitanud kokkuleppel kinnistu omanikega linna poolt hooldatavate objektide nimekirja. Sinna on rajatud ka käimla. Samuti on linnavalitsus tellinud kooskõlastatult kalda omanikuga ühekordselt teatud kallasraja lõikude hooldustöid või lülitanud neid talgute korras korrastatavate objektide nimekirja.

Linna maale jääv kallasrada Emajõe vabaujulast ülesvoolu kuni Kreutzwaldi tn 27 kinnistuni on samuti linna poolt hooldatavate objektide nimekirjas.

2018. aastal korrastas linna sihtasutus Tähtvere Puhkepark Emajõe kallasrada kuni Oleski teeni, vahetades välja sildu, paigaldades truupe, eemaldades oksid ja võsa jms. Erakinnistutel tööde teostamine kooskõlastati kinnistu omanikega.

Pikemas perspektiivis on linn huvitatud, et kallasrada oleks kasutajatele võimalikult pikalt järjest läbitav ning on nõus teatud hooldustöid ise korraldama ja teatud kohtadesse puhkekohti välja ehitama. Seda on võimalik teha vaid koostöös kalda omanikega. Koostöövõimaluste väljaselgitamiseks on linnavalitsusel kavas alustada kalda omanikega läbirääkimisi.

Lugupidamisega

/ allkirjastatud digitaalselt /
Raimond Tamm
abilinnapea

Helle Uusorg
736 1209 Helle.Uusorg@raad.tartu.ee